

І. В. Ругаль, М. П. Савченко

Електромашина – підприємство електротехнічної галузі промисловості

«ЕЛЕКТРОМАШИНА» – підприємство електротехнічної галузі промисловості. Розташ. у Харкові. Засн. 1869 промисловцем С. Поляковим як гол. залізничні паровозні та вагонні майстерні. 1892 викуплені царською казною. До 1914 у них здійснювали капітал. ремонт паровозів серії ОВ, під час 1-ї світової війни в більшості цехів виготовляли снаряди. У ході воєн. дій 1918–20 майстерні зруйновано. Від 1929 – Харків. паровозоремонт. завод. У 1930-х рр. після тех. переоснащення цехів на підприємстві виконували серед. і капітал. ремонт великих магістрал. паровозів. На поч. жовтня 1941 завод. устаткування та кваліфік. працівників евакуйовано у міста Вологда та Молотов (нині Перм; обидва – РФ). 1943 завод повернуто у Харків. До 1956 на підприємстві здійснювали капітал. ремонт паровозів, його колектив налічував бл. 2 тис. осіб. Від 1957 – Харків. електроапарат. завод, від 1960 – сучасна назва. 1957 на заводі освоєно випуск високовольт. апаратури, автомат. і масляних вимикачів, повітр. швидкодіючих контакторів і запобіжників, організовано виробництво (перебазовано з Харків. електротех. заводу «Електроважмаш») електродвигунів рудник. електровозів. Від 1960-х рр. завод спеціалізувався на випуску машин постій. струму й електроустаткування для рудник. електровозів, автомат. швидкодіючих вимикачів. 1969 за знач. внесок у розвиток нар. господарства та у зв'язку з 100-річчям підприємство нагороджено орденом «Знак Пошани». Від 1996 – ВАТ. Нині «Е.» є єдиним виробником в Україні електр. машин постій. струму серій 4П, 5П, Д, устаткування для рудник. електровозів з підвищеною вибухозахищеною здатністю. У структурі – машин., обмотувал.-заготівел., штампувал., зварювал., нормаліз. деталей, транспорт., інструментал. цехи, ремонтно-буд. дільниця. 2000 створ. дочірнє підприємство «Елмес». Осн. напрями експорту: РФ, Білорусь, Казахстан, Молдова, Чехія, Болгарія. У соц. сфері – їдальня, медпункт. Кількість працівників (2009) – 584 особи. Директор – В. Бочаров (від 2008).

Бібліографічний опис:

Електромашина – підприємство електротехнічної галузі промисловості / І. В. Ругаль, М. П. Савченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-17751>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).